

gemeente
Barneveld

Nr. 1066420

Collegevoorstel

Onderwerp:

voorstel betreffende Leerplichtverslag 2016-2017 en RMC Jaarverslag 2016/2017

Gevraagde beslissing:

Ctrl-klik hier voor een toelichting voor het invullen van het voorstel

1. Informeren van de gemeenteraad over het gevoerde leerplichtbeleid in het schooljaar 2016-2017 via het Leerplichtverslag.
2. Informeren van de gemeenteraad over de activiteiten en resultaten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten in het schooljaar 2016-2017 via het RMC Jaarverslag.

Raad

- ☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:
- ☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum 30 januari 2018

Steller: F. Oort

Afd: SOC-BELEID

Aantal bijlagen 2

Afd.hoofd:

Portefeuillehouder

Openbaarheid

Besluit (voorblad) openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispunt :
Groentje openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispunt :
Bijlagen openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris			
Burgemeester			
Wethouder A. de Kruijf			
Wethouder P.J.T. van Daalen			
Wethouder G.J. van den Hengel			
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal			

Beslissing burgemeester en wethouders :

12 FEB. 2018

Nummer op besluitenlijst:

6/15.

Conform advies.

1. Inleiding

Verslag uitbrengen aan de gemeenteraad over het gevoerde leerplichtbeleid op basis van artikel 25, lid 1, van de Leer- en Kwalificatieplichtwet 1969 in de vorm van een Leerplichtverslag. Het Leerplichtverslag over het schooljaar 2016-2017 is als bijlage toegevoegd. Het Leerplichtverslag wordt, na vaststelling, ook aangeboden voor bespreking in het overleg Lokale Educatieve Agenda (LEA). Feedback uit dit overlegorgaan kan tot verdere versterking leiden van de uitvoering van de Leer- en Kwalificatieplichtwet.

Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten (sub)regio Eem heeft de activiteiten en resultaten over schooljaar 2016-2017 beschreven in het RMC Jaarverslag. Ook deze is als bijlage toegevoegd om de gemeenteraad te informeren.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

N.v.t.

b) Maatschappelijk effect

N.v.t.

3. Argumenten

N.v.t.

4. Kanttekeningen

N.v.t.

5. Financiën

N.v.t.

6. Uitvoering

Planning: N.v.t.

Communicatie: N.v.t.

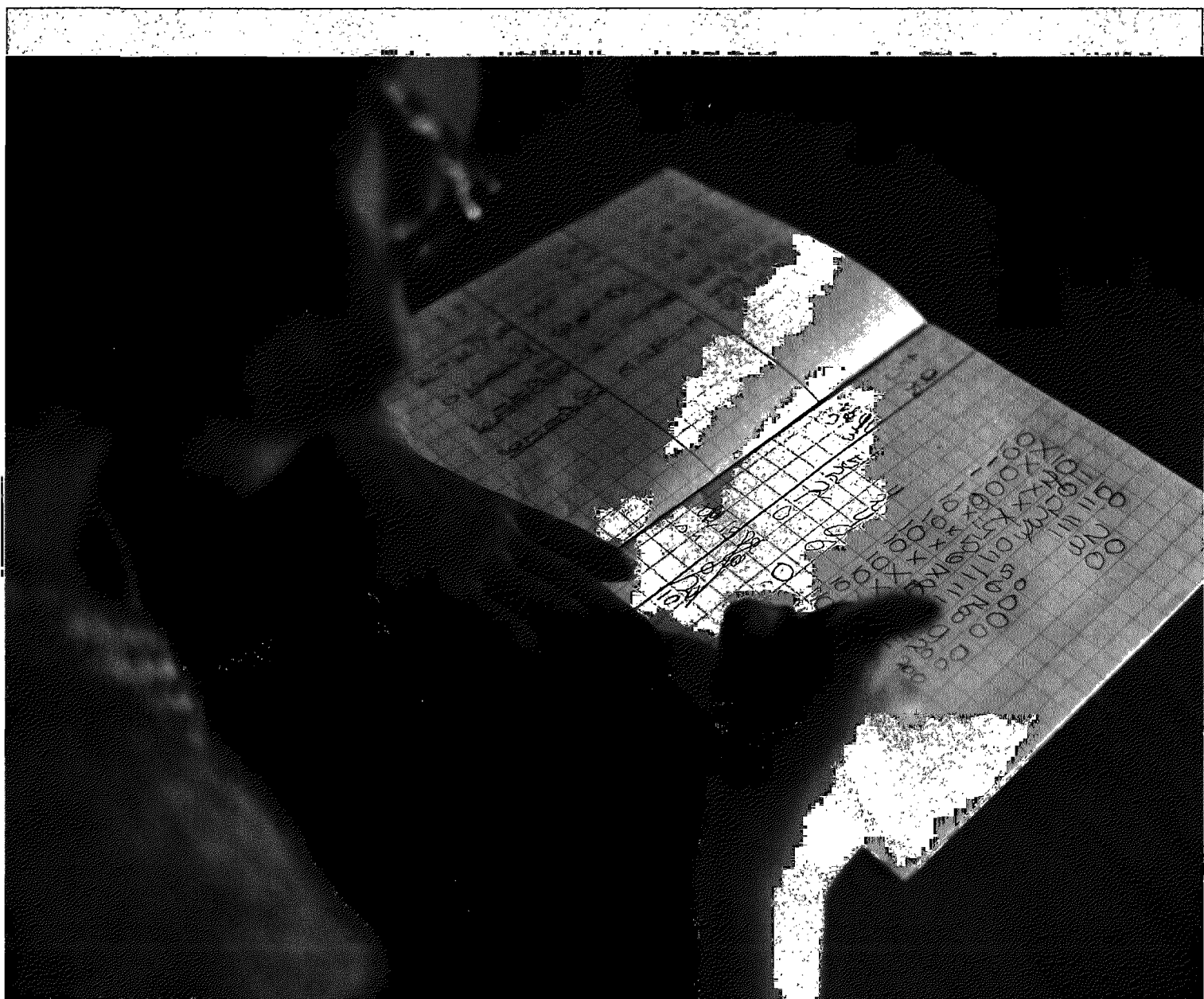
Evaluatie/controle: N.v.t.

6. Bijlagen

Leerplichtverslag 2016-2017.

RMC Jaarverslag 2016/2017.

Leerplichtverslag 2016-2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Functies van de Gespreksvoerders Onderwijs	5
3. Speerpunten	6
4. (Ziekte)Verzuim	7
5. Thuiszitters	9
6. Preventie en vroegsignalering	13
7. Integrale samenwerking	17
8. Grafieken	19

1. Inleiding

“Van Leerplichtambtenaar naar Gespreksvoerder Onderwijs.”

De gemeente Barneveld werkt met Gespreksvoerders in de toegang voor ondersteuning voor inwoners. De leerplichtambtenaar heeft gelijktijdig met deze ontwikkeling een nieuwe rol gekregen en is vanaf januari 2017 ‘Gespreksvoerder Onderwijs’ geworden.

Hiermee komt tot uiting dat deze rol een stevige positie krijgt in de integrale aanpak voor ondersteuning vanuit de gemeente. Elk leerplichtig kind gaat naar school tot het 18^e jaar of totdat een startkwalificatie is behaald, zodat deze optimale kansen krijgt om zich te ontwikkelen naar zelfredzaamheid en participatie. Een startkwalificatie is een Havo- of Vwo-diploma of een diploma van een opleiding op minimaal niveau 2 van het MBO. Het is de kerntaak van het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten) om voortijdig schoolverlaters van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie in beeld te brengen en deze op vrijwillige basis terug te begeleiden naar een opleiding of een leerwerkplek. De leerplicht geldt voor kinderen van 5 tot 16 jaar. Voor 16-18 jarigen geldt de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht houdt in dat jongeren naar school moeten totdat zij een startkwalificatie behalen. Ook dit valt onder de Leerplichtwet. Belangrijk verschil is dat scholieren die vallen onder de kwalificatieplicht meer eigen verantwoordelijkheid hebben om naar school te gaan, dan de groep die valt onder de leerplicht. Voor alle samenwerkingspartners rondom deze leerlingen is een gezamenlijke gevoelde wens om in het belang van talentontwikkeling elkaar te (blijven vinden) en meer met elkaar op te trekken.

De Gespreksvoerders Onderwijs van de gemeente Barneveld

2. Functies van de Gespreksvoerders Onderwijs

De Gespreksvoerder Onderwijs kent zes belangrijke functies. In de eerste plaats zorgt de gespreksvoerder voor de belangrijke brugfunctie tussen de onderwijssetting (school) en de thuissetting (ouders) van het kind. Daarbij wordt zoveel mogelijk een integraal perspectief gehanteerd en wordt voor het meedenken in oplossingen waar nodig en wenselijk de samenwerking gezocht met de Gespreksvoerders Jeugd en eventueel Wmo en/of Participatie (functie 2). Ook het bedenken van alternatieve mogelijkheden dan naar school gaan (als dat (even) niet lukt), hoort bij het vinden van passende oplossingen.

Functies

1. Brugvorming
2. Ondersteuning
3. Signalering
4. Preventieve inzet
5. Verwijzen
6. Juridische functie

Een derde belangrijke functie is de signaalfunctie die de Gespreksvoerder Onderwijs verzorgt. Het gaat om het signaleren van afwezigheid op school, maar ook om het signaleren en adresseren van zorgen in een vroegtijdig stadium.

Het biedt vanzelfsprekend meerwaarde om mogelijke problemen voor te zijn. Hieruit bestaat de vierde, preventieve functie van de Gespreksvoerder Onderwijs. De Gespreksvoerder handelt waar mogelijk op ontvangen signalen om zo langdurige afwezigheid op school, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Afwezigheid op school hangt vaak samen met achterliggende problematiek.

Door de beschikbare kennis van de sociale kaart en sociale infrastructuur van de gemeente Barneveld zijn de Gespreksvoerders Onderwijs in staat om actief en effectief door te verwijzen naar de juiste samenwerkingspartners. Dit is de vijfde functie.

De zesde functie is van juridische aard. De Gespreksvoerder Onderwijs is vanuit de Wet bevoegd om – indien noodzakelijk – oplossingen te forceren (handhaven leerplicht). Het is ook de enige gemeentelijke medewerker die een (tijdelijke en/of gedeeltelijke) ontheffing van de Leerplicht kan verlenen als dit een passende oplossing betreft.

3. Speerpunten

Voor het schooljaar 2016-2017 hebben de Gespreksvoerders Onderwijs een aantal speerpunten vastgesteld.

In de eerste plaats wordt aangesloten bij het casuïstiekoverleg voor Jeugd, waarin signalen en kennis met elkaar wordt gedeeld en wordt gekomen tot één integraal ondersteuningsplan vanuit alle domeinen voor gemelde casuïstiek. Naast deelname aan de bespreking vanuit het onderwijsperspectief, wordt ook actief casuïstiek ingebracht.

Een tweede speerpunt is het toekennen van het leerlingenvervoer door de Gespreksvoerders Onderwijs. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het aanbrengen van de inhoudelijke samenhang tussen leerplicht en jeugdhulp: wat heeft het kind nodig aan ondersteuning om zo zelfredzaam mogelijk te kunnen functioneren. Daarbij dient de visie van de gemeente (zelf-samen-gemeente) als uitgangspunt.

Het realiseren van continuïteit en uniformiteit van de werkprocessen vormt het derde speerpunt. Oog voor het verwerken van zinvolle registraties zonder te vervallen in bureaucratie is daarbij één van de onderdelen.

De Gespreksvoerders Onderwijs willen (meer) vroegtijdig van betekenis zijn. Dit betekent dat zij bijtijds op scholen moeten worden betrokken bij leerlingen waar zorgen over zijn. Bijvoorbeeld bij regelmatig te laat komen en/ of frequente afwezigheid. Daarom is het vierde speerpunt gericht op het versterken van de samenwerking met de betrokken scholen, in het bijzonder wat betreft het primair onderwijs. Vanaf 1 april 2017 moet ook het primair onderwijs, in navolging van het VO en MBO, verzuim van een leerling digitaal melden via het Verzuimregister van DUO. Deze verplichting wordt nu als kans aangegrepen om met het primair onderwijs een sterke verbinding te realiseren.

Tot slot is het komen tot een oplossingsgerichte gespreksvoering benoemt als speerpunt. Daarmee wordt aangesloten op de werkwijze binnen de afdeling sociaal domein om de visie 'zelf-samen-gemeente' gezamenlijk in praktijk te brengen. Een leidraad hiervoor vormt het 'drie-kolommen model'. Dit is een hulpmiddel om ervoor te zorgen dat gespreksvoerders gefocust blijven op de zorgen die er zijn bij een casus, de sterke kanten (wat gaat goed?) en de doelen die zijn gesteld (wat moet er gebeuren?).

Speerpunten

1. Eén integraal ondersteuningsplan
2. Implementatie leerlingenvervoer
3. Optimaliseren werkprocessen
4. Versterken samenwerking scholen, m.n. primair onderwijs
5. Realiseren oplossingsgerichte gespreksvoering

4. (Ziekte)Verzuim

Het is een belangrijke taak om ervoor te zorgen dat alle kinderen en jongeren onderwijs volgen en – indien dat niet het geval is – ze te stimuleren weer naar school te gaan. Preventief werken en het vroegtijdig aanpakken van afwezigheid op school zijn daarvoor nodig. Afwezigheid op school (i.v.m. ziekte) kan er op duiden dat er meer aan de hand is. De contacten met de leerlingen, de ouders en de school zorgen ervoor dat problemen bijtijds worden ontdekt en worden opgepakt. Leerlingen worden benaderd vanuit een integraal perspectief door het stimuleren van de samenwerking met interne collega's werkzaam in andere domeinen (Jeugd, Wmo, Participatie), maar ook door verbinding te maken met de externe samenwerkingspartners (hulpverlenende instanties, jongerenwerk, kinderopvang, politie/ OM, etc.). Bijvoorbeeld in Ondersteuningsteams en ZorgAdviesTeams (zie pagina 15).

Langdurig en zeer regelmatig (ziekte)verzuim kunnen leiden tot achterstanden of erger. Dit belemmert de teruggang naar school. Daarmee is het van belang dat de registratie van (ziekte)verzuim op de scholen goed verloopt en er direct een adequate aanpak wordt ingezet.

Ongeoorloofd Absoluut verzuim	(Speciaal) Basisonderwijs	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs
Totaal	0	5	12
Waarvan langer dan 3 maanden	0	1	0
Waarvan langer dan 4 aangesloten weken	0	1	0
Waarvan weer ingeschreven		5	12

Ongeoorloofd Relatief verzuim	(Speciaal) Basisonderwijs	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs
Totaal	17	198	182
Waarvan herhaald	0	19	37
Waarvan Luxe verzuim	9	16	0

Van langdurig relatief verzuim (leerplichtige kinderen die wel zijn ingeschreven, maar zonder geldige redenen meer dan vier weken niet fulltime naar school gaan) is geen sprake geweest.

- Een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere staat niet op een school of instelling ingeschreven.
- Een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere staat wel op een school ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd verzuimt hij/ zij de lessen/praktijk. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend.
- Een vorm van relatief verzuim waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school dan wel zonder toestemming van de leerplichtambtenaar/ Gespreksvoerder Onderwijs buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van een vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert op dat van het schoolbezoek.

M@ZL

De scholen voor Voortgezet Onderwijs in Barneveld werken sinds dit schooljaar met de aanpak M@ZL¹. Dit staat voor 'Medische Advisering Ziek gemelde Leerling'. M@ZL is ontwikkeld door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en wordt door hen geïmplementeerd en begeleid. Centraal staat een gestructureerde aanpak van ziekteverzuim onder scholieren door middel van signaleren, bereiken, adviseren en begeleiden van ziekgemelde leerlingen. Hierbij werken

¹ Dit geldt voor het Johannes Fontanus College, De Meerwaarde en De Donnerschool. Van Lodenstein College Barneveld start waarschijnlijk binnenkort met M@ZL.

de school, de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de VGGM en de Gespreksvoerders Onderwijs van de gemeente intensief samen.

Er worden duidelijke criteria gesteld. De school komt in actie als een leerling zeven schooldagen aaneengesloten of vier keer in twaalf schoolweken ziek is gemeld. Vanuit een zorgperspectief (niet vanuit controle) neemt de zorgcoördinator van de school vervolgens het initiatief tot een gesprek met de ouders en de leerling. Eventueel volgt een verwijzing naar de jeugdarts, die samen met de ouders en de leerling een plan van aanpak opstelt, dat met de school wordt besproken. De scholen hebben ervaren dat ouders en leerlingen zich erkend voelen als een arts zich over hun problemen buigt. Uit een evaluatie van de M@ZL-aanpak in West-Brabant blijkt dat scholen zien dat jongeren met problemen eerder in beeld komen en de afwezigheid op school korter duurt, omdat leerlingen en ouders gesteund worden bij een snelle terugkeer naar de klas. Uit een evaluatie van de lokale aanpak van M@ZL bij de VO-scholen in Barneveld blijkt de aanpak succesvol: leerlingen worden vroegtijdig bereikt en de onderlinge contacten zijn goed.

Na melding van ziekteverzuim in DUO vraagt de Gespreksvoerder Onderwijs altijd eerst wat is ondernomen in het kader van M@ZL. Als het M@ZL-traject is vastgelopen of onvoldoende heeft opgeleverd, gaat de Gespreksvoerder zo snel mogelijk in gesprek en koppelt de bevindingen terug.

5. Thuiszitters

Als afwezigheid van school niet goed wordt aangepakt, kan dit leiden tot thuiszitten. Een 'thuiszitter' is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die *ingeschreven* staat op een school of onderwijsinstelling en die *zonder geldige reden* meer dan vier weken afwezig is, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht, resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs².

Naast de groep thuiszitters is er een groep die *niet ingeschreven* staat op een school en niet vrijgesteld zijn. Dit is de groep absoluut verzuim. Tot slot is er een groep die *wel zijn vrijgesteld* op basis van psychische of lichamelijke belemmeringen, ouders met overwegende bedenkingen, die onderwijs in het buitenland volgen of kinderen die 16 of 17 jaar zijn en op een andere wijze voldoende onderwijs volgen. Deze twee groepen vallen niet onder de definitie van 'thuiszitter'.

Thuiszitters zijn in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de scholen waar zij zijn ingeschreven. Deze scholen (en het samenwerkingsverband waar zij toe behoren) zijn verantwoordelijk voor een passend onderwijsaanbod.

Binnen de groep thuiszitters zijn drie subgroepen te onderscheiden:

1. Schoolweigeraars: deze leerlingen staan wel ingeschreven op school, maar weigeren de school te bezoeken;
2. Geschorst of geschorst gericht op verwijdering;
3. Leerlingen met psychische of sociale ziektebeelden en problematiek.

Wat betreft de laatste groep blijkt uit onderzoek van Ingrado³ dat vooral de volgende vijf redenen, vaak in combinatie, een rol spelen:

1. Psychiatrische problemen: (vermoedens van) angsten, fobieën, psychische problematiek, psychiatrische stoornis;
2. Gedragsproblemen: problematisch gedrag naar anderen (oppositieel gedrag);
3. Wachten op opvang: de opnemende instelling is niet in staat direct actie te ondernemen;
4. Bureaucratie: regels en procedures, waarbij geen rekening gehouden wordt met de problematiek van de jongere;
5. Thuisproblematiek: ontbreken van structuur, onvoldoende houvast, onrust, gebroken gezin, ouders met psychiatrische stoornis.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat de overgang van Primair Onderwijs naar Voortgezet Onderwijs een risico op thuiszitten met zich meebrengt. Dit komt bijvoorbeeld doordat een leerling in het VO te maken krijgt met (vak)docenten in plaats van een groepsleerkracht. Dit is voor sommige leerlingen een grote overgang. Ook is de schaal van een VO-school groter.

Blijft de afwezigheid op school ondanks de inspanningen van school voortduren, dan dient de school bij afwezigheid op school van zestien uren of meer binnen een periode van vier weken een melding te doen bij de Gespreksvoerder Onderwijs. Deze start vervolgens een onderzoek.

De thuiszitters van Barneveld zijn allemaal in beeld. Het is een belangrijk doel voor de Gespreksvoerders Onderwijs om de thuiszitters in beeld te krijgen en te houden. Het gaat hier zowel om leerlingen die onderwijs volgen in Barneveld als buiten de gemeente.

² Definitie van Ministerie van OCW.

³ Ingrado is de brede brancheorganisatie voor leerplicht en RMC (voortijdig schoolverlaten).

In sommige gevallen is er voor jongeren vanaf veertien jaar vervangende leerplicht mogelijk, indien gemeente en school tot de gezamenlijke conclusie komen dat de leerling daadwerkelijk niet in staat is om volledig dagonderwijs te volgen. Vervangende leerplicht is een alternatief leertraject met een aangepast onderwijsprogramma. Na één jaar vervangende leerplicht kan de leerling weer instromen in het reguliere onderwijs. Een belangrijk onderdeel van het aangepaste leerproject is praktijkonderwijs.

Vervangende leerplicht 2016/2017	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs	Totaal
Totaal	13	0	13
Artikel 3a (vervangende leerplicht)	2	n.v.t.	2
Artikel 3b (vervangende leerplicht laatste schooljaar)	11	0	11

Vrijstellingen 2016/2017	(Speciaal) Basisonderwijs	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs	Totaal
Totaal	19	18	0	37
Artikel 5 onder a (ongeschiktheid voor schoolonderwijs)⁴	0	2	0	2
Artikel 5 onder b (richtingbedenkingen)⁵	17	7	0	24
Artikel 5 onder c (onderwijs buitenland)⁶	2	1	0	3
Artikel 15 (op andere wijze voldoende onderwijs)⁷	n.v.t.	8	0	8

⁴ Artikel 5 onder a (ongeschiktheid voor schoolonderwijs) wordt meestal gebruikt voor kinderen die niet tot veel cognitieve ontwikkeling in staat worden geacht, noch in regulier, noch in enige vorm van speciaal onderwijs.

⁵ Bij Artikel 5 onder b gaat het erom dat de ouders geen school (meer) kunnen vinden die het kind wil plaatsen en die de religie of levensovertuiging van het gezin in het onderwijs uitdraagt en bevordert.

⁶ Artikel 5 onder c wordt meestal gebruikt voor kinderen die in Nederland wonen, maar in het buitenland naar school gaan.

⁷ Artikel 15 stelt gemeenten in staat om jongeren van 16 jaar en ouder (die althans 4 jaar Voortgezet Onderwijs hebben doorlopen) vrij te stellen van de inschrijf- en bezoekplicht, als hun ouders kunnen aantonen dat de jongeren op andere wijze voldoende onderwijs geniet. Onder 'voldoende onderwijs' wordt meestal verstaan dat het onderwijs streeft naar een startkwalificatie, minimaal een Vwo-, Havo- of Mbo2-diploma.

Vervangende leerplicht (Artikel 3a): Stefano wil werken

Stefano is 15 jaar oud en heeft veel moeite om in de schoolbanken te blijven zitten. Hij wordt vaak uit de klas gestuurd. Ook komt Stefano regelmatig niet naar school. Uit gesprekken die de Gespreksvoerder Onderwijs met hem voert, blijkt dat Stefano veel liever werkt met zijn handen. School heeft al van alles geprobeerd om Stefano te motiveren. Ook zijn er gesprekken gevoerd met o.a. zijn ouders en een Gespreksvoerder Jeugd van de gemeente. Uit de gesprekken blijkt steeds meer dat volledig dagonderwijs niet past bij Stefano.

Met ondersteuning kijkt Stefano naar mogelijkheden om licht werk aan te pakken. Hij voelt zich gehoord en pakt deze kans met beide handen aan. Na enige tijd blijkt de werkgever tevreden over zijn inzet en Stefano zelf heeft het goed naar zijn zin. Hij werkt vier dagen per week (van lichte aard) en volgt algemene vakken op het voortgezet onderwijs (Nederlands, Engels, wiskunde).

Stefano denkt na over zijn toekomst. Met het werk dat hij nu vier dagen per week doet, kan hij ook een MBO opleiding volgen. Hij schrijft zich in, maar dan blijkt dat hij de opleiding niet kan volgen vanwege zijn te jonge leeftijd. Volledig dagonderwijs ziet hij echter helemaal niet meer zitten.

Na een vervolgesprek met school, zijn ouders en Stefano, kent de Gespreksvoerder Onderwijs o.g.v. artikel 4a vervangende leerplicht toe aan de ouders van Stefano voor hun zoon. Wanneer hij 16 jaar oud is, kan hij zich inschrijven bij de MBO opleiding. Het MBO is hier van op de hoogte.

Vervangende leerplicht (Artikel 3b): Farouk sleutelt aan auto's

Farouk is 16 jaar oud en rondt Havo 3 af. Hoewel de leerprestaties goed zijn, wil hij niet de Havo daadwerkelijk afronden. Hij sleutelt liever aan auto's en wil daarvoor wel een BBL beroepsopleiding volgen.

De Gespreksvoerder Onderwijs overlegt over de mogelijkheden met een Mbo school en het voortgezet onderwijs. Aangezien Farouk voldoet aan de voorwaarden, komt hij in aanmerking voor vervangende leerplicht op grond van artikel 3b. Farouk heeft Havo 3 met goed gevolg afgerond en kan een overgangsbewijs van jaar 3 naar jaar 4 tonen aan de nieuwe school. Het Mbo biedt Farouk een BBL opleiding niveau 3 voor automonteur, waardoor in de begeleiding van werk en onderwijs wordt voorzien.

Vervangende leerplicht voor het laatste schooljaar wordt door de Gespreksvoerder Onderwijs toegekend aan de ouders van Farouk.

Kwetsbare jongeren

Thuiszitters zijn kwetsbare jongeren waarvoor nadere aandacht nodig is. In de afgelopen periode is in de gemeente Barneveld een aanpak ontwikkeld specifiek gericht op kwetsbare jongeren. Deze aanpak kent een aantal centrale onderdelen⁸. Zo is er wekelijks op een vast moment een *casusoverleg*, waarin kwetsbare jongeren kunnen worden besproken. Alle samenwerkingspartners (zowel binnen als buiten de gemeente) kunnen jongeren over wie zij zich zorgen maken of bij wie het traject niet goed verloopt, aanmelden bij het overleg en bespreken met partijen die van belang zijn om tot een oplossing te komen.

Het tweede onderdeel van de aanpak is de *vangnetvoorziening 'Ambulante Jeugdhulp 18+'* die na een pilotperiode is ingevoerd. Het gaat hier om een Wmo voorziening gericht op het versterken van het zelfstandig functioneren en het bevorderen van de participatie van kwetsbare jongeren. De competenties en de draagkracht van de jongere worden (verder) ontwikkeld, waarmee zelfstandig functioneren in de samenleving wordt bevorderd/ gerealiseerd. Ambulante Jeugdhulp 18+ is gericht op de kwetsbare jongeren die nog thuis wonen. Voor kwetsbare jongeren die zelfstandig wonen kunnen de voorzieningen Wooncoaching en Woonondersteuning worden ingezet.

Derde onderdeel van de aanpak is de *bereikbaarheid van de trajectbegeleider van het RMC*. De trajectbegeleider is één dag in de week op het gemeentehuis aanwezig. Dit bevordert de communicatie en daardoor is er meer samenwerking en verbinding mogelijk tussen de RMC-functie en het lokale veld. Informatie en signalen kunnen sneller worden gedeeld het is eenvoudiger om een integrale aanpak te ontwikkelen.

Tot slot sluiten de Gespreksvoerders Onderwijs aan bij het uitstroomoverleg van VO-school De Meerwaarde, waarin alle leerlingen worden besproken die uitstromen. Vanuit dit overleg kan op maat voor leerlingen worden gezien welke ondersteuning nodig is. De overige VO-scholen in Barneveld kennen geen uitstroomoverleg of deze is in ontwikkeling. VO-scholen hebben een nazorgplicht om uitval van leerlingen in (vervolg)onderwijs, werk of dagbesteding te voorkomen. De VO-scholen is gevraagd om tijdens het uitvoeren van de nazorgplicht contact op te nemen met een Gespreksvoerder Onderwijs als er zorgen zijn/ blijven over de leerling.

⁸ Meer informatie is te vinden in de memo 'Aanpak Kwetsbare Jongeren gemeente Barneveld', juli 2017, nummer 1046900.

6. Preventie en vroegsignalering

Op verschillende wijze geven de Gespreksvoerders Onderwijs invulling aan de preventieve taak en worden de pijlen gericht op vroegsignalering. Het gaat om de inzet van spreekuren, de deelname aan overleggen gericht op de zorgstructuur van het onderwijs (ZAT's en MDO's) en slimme digitale samenwerking om kwetsbare jongeren op te sporen.

Spreekuren

Gespreksvoerders Onderwijs zijn op vaste momenten aanwezig op het Voortgezet Onderwijs om antwoorden te geven op vragen en om advies te geven. Teamleiders en mentoren kunnen hiervoor leerlingen voor een spreekuur aanmelden. Eventueel kan een huisbezoek volgen. Leerlingen kunnen vijftien minuten uit de les worden gehaald, bijvoorbeeld omdat ze regelmatig te laat komen of spijbelen. Te laat komen betekent ongeoorloofd verzuim en is een overtreding van de Leerplichtwet én van de schoolregels. Indien noodzakelijk kan de gespreksvoerder een proces verbaal opstellen of verwijzen naar HALT⁹.

Spreekuren School of huisbezoeken Type Onderwijs	School	Keren per jaar ¹⁰	Aantal leerlingen besproken
Speciaal Basisonderwijs	De Vogelhorst	..	8
Voortgezet Onderwijs	De Meerwaarde	17	164
	Johannes Fontanus College	20	125
	Van Lodenstein College	9	53
Praktijkonderwijs	De Meerwaarde	..	15

Spreekuur: Sophie kent onvoldoende balans

1° spreekuur

Sophie volgt 5 Havo. Haar cijfers zijn niet zo goed en ze verzuimt met vage klachten. Daarom is ze uitgenodigd voor het spreekuur met de Gespreksvoerder Onderwijs. Ze oogt niet gelukkig en ziet wat flits. Naast school is Sophie druk met een baantje in de supermarkt, waar ze vier avonden per week werkt. Ze heeft problemen met het volgen van een dag- en nachtritme. De gespreksvoerder vermoedt dat Sophie misschien wat veel op haar bordje heeft liggen en dat overbelasting dreigt. Gezamenlijk spreken Sophie en de gespreksvoerder af om te kijken naar de mogelijkheden van andere werktijden in de supermarkt, zodat haar schoolwerk er niet onder lijdt.

2° spreekuur

Tijdens het tweede spreekuur blijkt dat het iets beter gaat met Sophie. Ze heeft een planning gemaakt voor haar schoolwerk en ze krijgt lichte medicatie om beter te kunnen slapen. Bovendien krijgt ze ondersteuning van een team op school. Sophie werkt nu nog twee avonden per week, ondanks dat de supermarkt vrij star is op dit punt. Ze maakt nu planningen voor de toetsweek en voor de periode tot aan het examen. Ze betreft haar ouders en de school voor ondersteuning. Af en toe vindt ze het toch nog lastig en zwaar.

3° spreekuur

Helaas slaagt Sophie niet en ook de herkansing leidt niet tot een diploma. Ze zal de ontbrekende vakken volgen op het Mbo en hoopt dan haar diploma alsnog te behalen.

⁹ HALT biedt kortlopende interventies om jeugdcriminaliteit te voorkomen, bestrijden of te bestraffen

¹⁰ Indien hier geen aantal staat vermeld, zijn de leerlingen gesproken via huisbezoeken.

Spreekuur: Carolien komt te laat

Februari

Carolien volgt onderwijs op een school voor Voorgezet Onderwijs. De Gespreksvoerder Onderwijs spreekt met Carolien op haar school omdat ze negen keer te laat is gekomen. De moeder van Carolien is meegekomen naar het gesprek. Carolien heeft het erg naar haar zin op school. Ze heeft een leuke klas en leuke vriendinnen. Carolien haalt mooie cijfers en wil het graag goed blijven doen (nog betere cijfers halen).

Uit het gesprek komt naar voren dat Carolien is gepest op de basisschool. Zij heeft hier geen leuke tijd gehad. Hierdoor vindt Carolien het lastig om 'nee' te zeggen tegen vriendinnen. Ze laat zich dan overhalen, waardoor er problemen op school (te laat komen) en buiten school (niet op afgesproken tijd thuis zijn) ontstaan. Het 'te laat komen' is bij Carolien een signaal van onderliggende problematiek.

De gespreksvoerder maakt bespreekbaar dat zij zich hier zorgen over maakt. Als dit zo blijft, loopt het te laat komen enkel verder op. Bovendien ontstaat er thuis meer onrust als zij de afspraken met ouders blijvend niet nakomt. Een mogelijkheid is om een HALT afdoening op te leggen. Deze optie wordt met moeder en Carolien besproken en daarbij wordt ook de mogelijkheid van schoolmaatschappelijk werk benoemd. Carolien wil hier niet aan meewerken. Ook niet nadat zij op de hoogte is gebracht van de mogelijke inzet van een HALT afdoening.

Eind mei

De Gespreksvoerder Onderwijs ontvangt een nieuwe melding van school over Carolien in verband met het oplopen van het aantal keren te laat komen. Opnieuw spreekt de gespreksvoerder met Carolien en haar moeder; dit keer in het gemeentehuis. In dit gesprek maakt de gespreksvoerder de afweging om wel of geen HALT straf op te leggen. Al snel blijkt tijdens het gesprek dat Carolien tegen dezelfde problematiek aanloopt als in februari. Dit geldt zowel voor school als in de thuissituatie. Met Carolien worden de gevolgen van de HALT afdoening besproken. Vanwege de onderliggende problematiek, waaraan gewerkt kan worden, wordt Carolien de keuze gegeven: aanpakken van de problemen door de inzet van ondersteuning vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of overgaan tot het opleggen van een HALT straf. In beide gevallen zal ondersteuning worden geboden; via HALT is het echter opgelegd/verplichte hulpverlening.

Carolien kiest ervoor om via het CJG ondersteuning te vragen en geeft aan hier open voor te staan. Moeder en Carolien leggen nog dezelfde dag contact met het CJG. Na een aantal gesprekken met het CJG en in overleg met de Gespreksvoerder Jeugd van de gemeente wordt besloten om een jeugdhulpaanbieder te vragen om Carolien te ondersteunen. Door de inzet van een training sociale vaardigheden wordt de weerbaarheid van Carolien op een praktische en toegankelijke manier vergroot.

September

Moeder en school laten na navraag van de Gespreksvoerder Onderwijs weten dat de ondersteuning van Carolien door de jeugdhulpaanbieder goed verloopt. Er is voldoende aandacht voor de weerbaarheid van Carolien en wat zij nodig heeft voor verdere groei en ontwikkeling.

Afdoeningen	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Totaal	55	34	29	40
Processen-verbaal	41	26	18	24
HALT verwijzingen	14	8	11	16

Deelname ZorgAdviesTeams (ZAT), MultiDisciplinairOverleg (MDO) en OndersteuningsTeam (OT)

Elke school voor Voortgezet Onderwijs kent een 'ZAT-team', basisscholen kennen een MDO of OT. In zowel ZAT, MDO als OT worden de zorgen over leerlingen besproken. De Gespreksvoerders Onderwijs nemen aan alle ZAT-besprekingen en een aantal MDO's/ OT's deel, evenals andere partijen zoals politie, schoolarts en maatschappelijk werk. De Gespreksvoerder Onderwijs kan de afwezigheid op school van de leerling beoordelen, biedt een schakelfunctie richting Jeugd, Wmo en Participatie en kan eventueel een proces verbaal opstellen (richting leerling en/of ouders) bij onvoldoende medewerking aan de noodzakelijke ondersteuning. Vaak wordt onderscheid gemaakt tussen een intern ('smal') overleg en een extern ('breed') zorgoverleg.

Handhaving Processen-verbaal	(Speciaal) Basisonderwijs	Voortgezet (Speciaal) Onderwijs	Middelbaar Beroepsonderwijs
Totaal	9	14	1
Waarvan Absoluut verzuim	0	0	0
Waarvan Relatief verzuim	9	14	1
Waarvan Luxe verzuim	9	11	0

Naast ZAT en MDO, zijn er in het kader van passend onderwijs regelmatig individueel gerichte casusoverleggen voor leerlingen. Bijvoorbeeld met jeugdhulpaanbieders indien noodzakelijk of wenselijk in verband met de problematiek van de leerlingen. Door vanuit verschillende disciplines de casus te bekijken, kan vroegtijdig en op maat worden ingezet op een integraal ondersteuningsplan.

ZAT/ MDO/ OT School Type Onderwijs	School	Keren per jaar	Aantal leerlingen besproken
Basisonderwijs¹¹	Rehoboth Kootwijkerbroek	8	50
	Ds. J. Fraanjeschool De Burcht	4	15
	Ds. J. Fraanjeschool De Vesting	2	12
	OBS De Lijster	4	12
	OBS De Regenboog	4	10
Speciaal Basisonderwijs	SBO De Vogelhorst	9	50
	J.H. Donnerschool	7	20
Voortgezet Onderwijs	De Meerwaarde	6	61
	Johannes Fontanus College	4	35
	Van Lodenstein College ¹²	9	63
Praktijkonderwijs	De Meerwaarde	6	40
Voortgezet Speciaal Onderwijs	J.H. Donnerschool	7	30

¹¹ De Gespreksvoerders Onderwijs sluiten momenteel aan bij vijf OndersteuningsTeams (OT). Versterking van de samenwerking met het primair onderwijs is één van de speerpunten.

¹² Het gaat om het ZAT breed overleg (samen met externe partners).

Vervangende leerplicht (maatwerk): Michael loopt vast

De Gespreksvoerder Onderwijs ontvangt een melding van een leerling van 15 jaar die geheel is vastgelopen. Zijn naam is Michael. Na overleg met school besluit de gespreksvoerder tot een huisbezoek. Ze treft Michael aan als een in zichzelf gekeerde jongeman die het liefst de gehele dag in bed blijft liggen. Ook zijn ouders kunnen hem nauwelijks nog bereiken.

De gespreksvoerder krijgt moeilijk contact met Michael. Zij voert een indringend gesprek met de ouders en adviseert om ook een Gespreksvoerder Jeugd van de gemeente te betrekken. De ouders gaan hiermee akkoord. De Gespreksvoerder Onderwijs praat vervolgens haar collega van jeugd bij. Ondertussen melden de ouders zich bij de Meldingsbalie Jeugd, zodat snel verdere stappen kunnen worden gezet.

Met school wordt afgestemd dat Michael voorlopig zeker niet naar school komt. Eerst is nader onderzoek nodig en er moet hulp worden geboden voor het isoleren van Michael en zijn ouders.

Het onderzoek wordt snel ingezet, waarna gelijktijdig intensieve hulp wordt geboden aan Michael en zijn ouders in de thuissituatie. Door geduld en vasthoudendheid van de thuisbegeleider leert Michael opnieuw een normaal dag- en nachtritme aan. Tijdens lange wandelingen krijgt de hulpverlening contact met Michael.

Om het dag- en nachtritme te versterken, wordt een zinvolle dagbesteding voor Michael gevonden. Op basis van zijn eigen wensen wordt bij een boer in de buurt een plek gevonden waar hij aan de slag kan. Uit het onderzoek blijkt dat therapie en werken bij de boer voorlopig voldoende ondersteuning bieden.

Na anderhalf jaar

Gedurende deze periode vinden regelmatig (voortgangs)overleggen plaats tussen alle betrokkenen. Na bijna anderhalf schooljaar blijkt - na ieders instemming - de gevonden situatie blijvend het best passend bij Michael. Geen aanwezigheid op school, maar het volgen van een gestructureerd dagprogramma onder begeleiding van school en hulpverlening. Basisvakken kan Michael thuis volgen, het werken bij een agrarisch bedrijf leert hij in de praktijk.

Een jaar verder

Michael heeft een vast arbeidscontract gekregen in een mooi agrarisch bedrijf. Hij heeft het erg naar zijn zin en ziet met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Slimme bestandsvergelijking

In samenwerking met het RMC¹³ en het Inlichtingenbureau wordt proactief en periodiek een actie opgezet waarmee vroegtijdig jongeren worden opgespoord die kwetsbaar kunnen zijn. Hiervoor wordt een *bestandsvergelijking* uitgevoerd. Het Inlichtingenbureau verzamelt in opdracht van de overheid gegevens bij verschillende bronnen zoals UWV of de Belastingdienst. Door slim de verzamelde gegevens te combineren maakt het Inlichtingenbureau de informatie gemakkelijk toepasbaar (voor gemeenten). In samenwerking met het RMC wordt een gefilterde lijst van jongeren uit de leerplichtadministratie (leeftijd 18-23 jaar, geen startkwalificatie, geen inschrijving op school) aangeleverd aan het Inlichtingenbureau.

Het Inlichtingenbureau voegt vervolgens de bij hen bekende informatie toe (hebben zij een inkomen uit werk, een uitkering, zijn ze in beeld bij de gemeente of UWV?). Hierdoor ontstaat een totaalbeeld van ongeveer 300 jongeren. Naar aanleiding van de resultaten wordt vervolgens –indien nodig- actie

¹³ Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC).

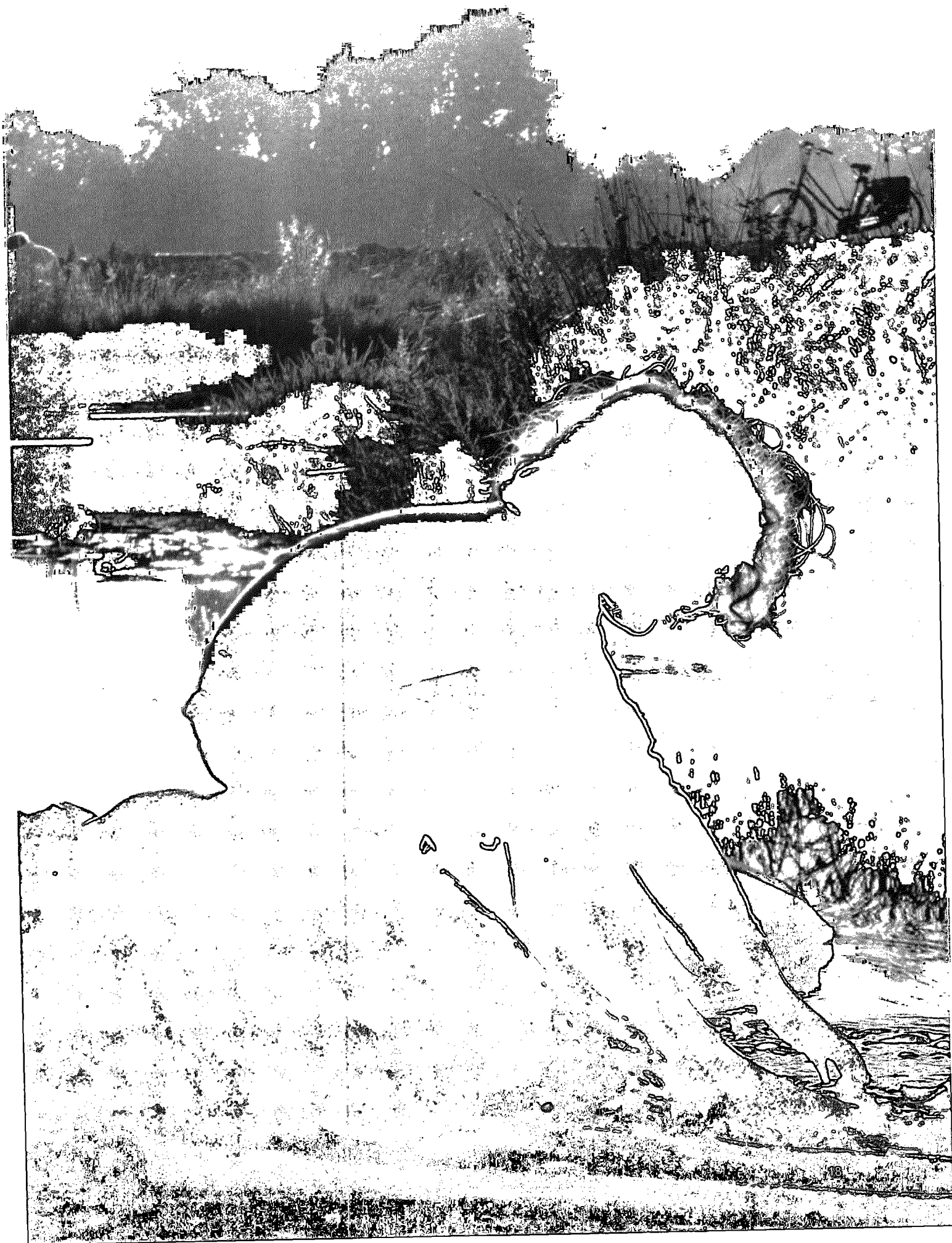
ondernemen. Bijvoorbeeld door nader in gesprek te gaan met deze jongeren en/of passende ondersteuning aan te bieden.

7. Integrale samenwerking

Momenteel wordt gewerkt aan een gedeelde visie en werkwijze wat betreft de rol van 'regievoerende gespreksvoerder'. Het idee daarachter is dat een gespreksvoerder de integrale regisseursrol moet kunnen invullen op een casus vanuit de gemeente, ongeacht het domein waarvan de gespreksvoerder afkomstig is. Onderdelen die daarbij o.a. aan bod komen, zijn: wat is regievoering en welke verwachtingen horen daar bij? Wanneer is regievoering aan de orde en welke gespreksvoerder past daar vervolgens bij? Welke afwegingen spelen een rol? Momenteel worden deze zaken besproken in gezamenlijke bijeenkomsten om te kunnen inventariseren wat er nodig is om een regievoerende gespreksvoerder te implementeren.

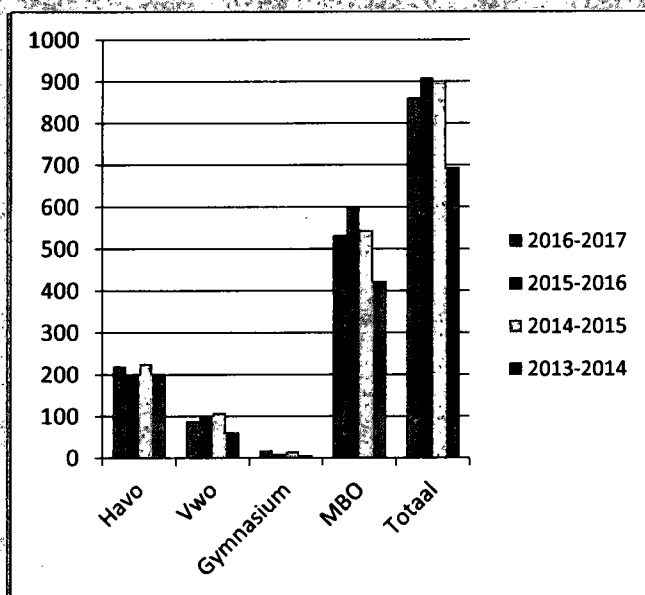
Startkwalificaties Type Onderwijs	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014
Havo	221	198	227	202
Vwo	89	103	109	62
Gymnasium	19	10	16	7
MBO	533	598	545	423
Totaal	862	909	897	694

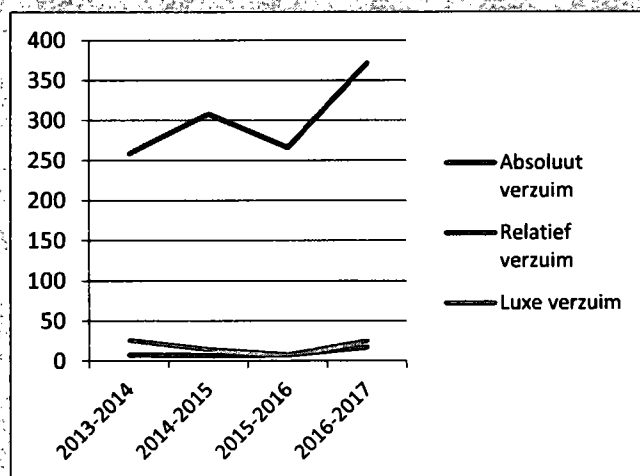

8. Grafieken

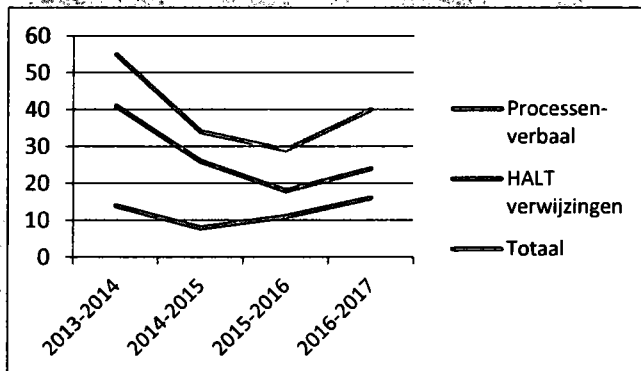
Startkwalificaties

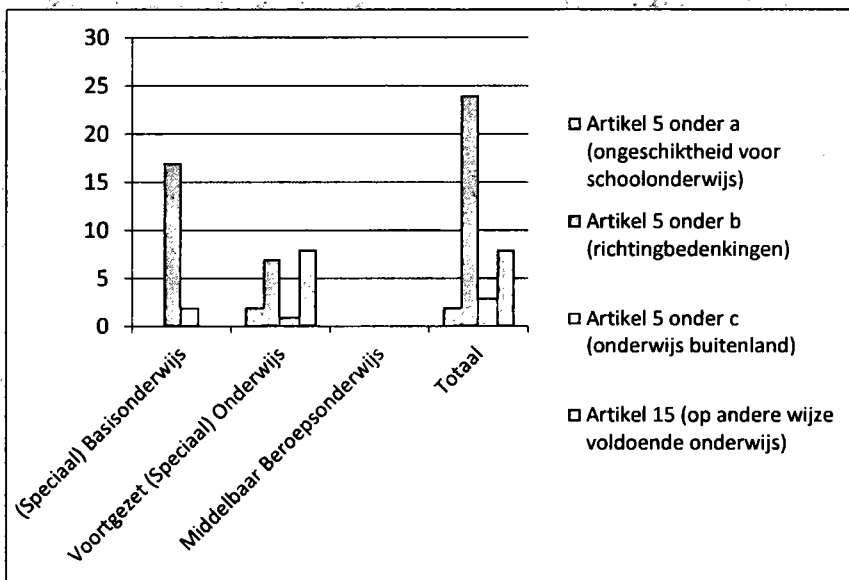
Verzuim

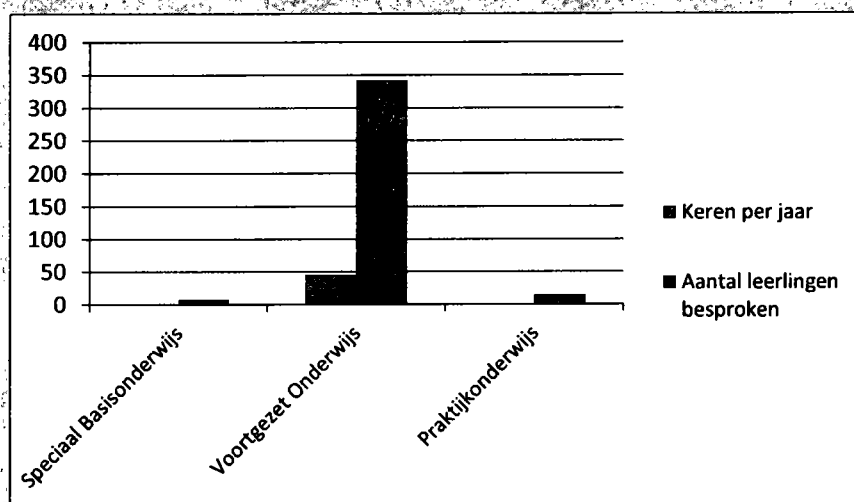
Afdoeningen

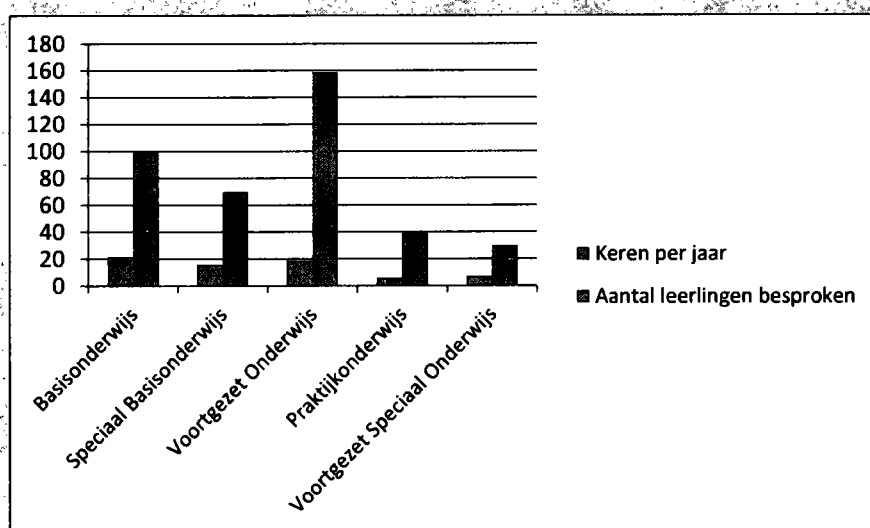
Vrijstellingen

Spreekuren/ Huisbezoeken

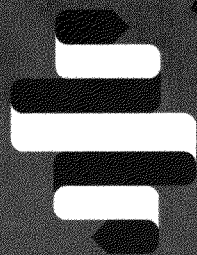

ZAT/ MDO/ OT

Jaarverslag 2016/2017

RMC regio Eem

**Regionaal meld- en
coördinatiepunt**
voortijdig schoolverlaten

Voor u ligt het eerste jaarverslag van RMC regio Eem. Deze eerste editie is het resultaat van een grote verandering. Met de acht samenwerkende gemeenten hebben we een herijking doorgevoerd van de taken zoals beschreven in de RMC wetgeving. Het doel van deze zogenaamde herijking was dat RMC betere aansluiting vindt bij de vele ontwikkelingen in het sociaal domein, zoals de decentralisaties van de Jeugdwet en Wmo, de invoering van passend onderwijs en de Participatiewet.

Deze herijking van de RMC functie heeft er toe geleid dat de RMC-trajectbegeleiders zijn overgegaan van een externe organisatie naar de gemeente Amersfoort, en meer dan voorheen hun werkplek hebben in de regiogemeenten. Een bewuste keus, want we nemen de woonplaats van jongeren als uitgangspunt en vinden het belangrijk om de dienstverlening zo laagdrempelig mogelijk te organiseren aansluitend bij de lokale situatie. Op deze manier denken wij meer grip te krijgen op jongeren, en ze bij voortijdige schooluitval zo snel mogelijk te helpen naar school of werk.

Voor jongeren moet het helder zijn waar zij zich kunnen melden bij vragen over leren, werken of een combinatie daarvan. Daarom streven wij naar een heldere ingang, digitaal en fysiek, voor alle jongeren in Amersfoort. Een voorbeeld hierbij is de steeds betere samenwerking en afstemming tussen het Jongerenloket en RMC. De Jongerenconsulenten en RMC Trajectbegeleiders zitten samen in één team, en kennen elkaars werkzaamheden steeds beter. De lijnen zijn kort.

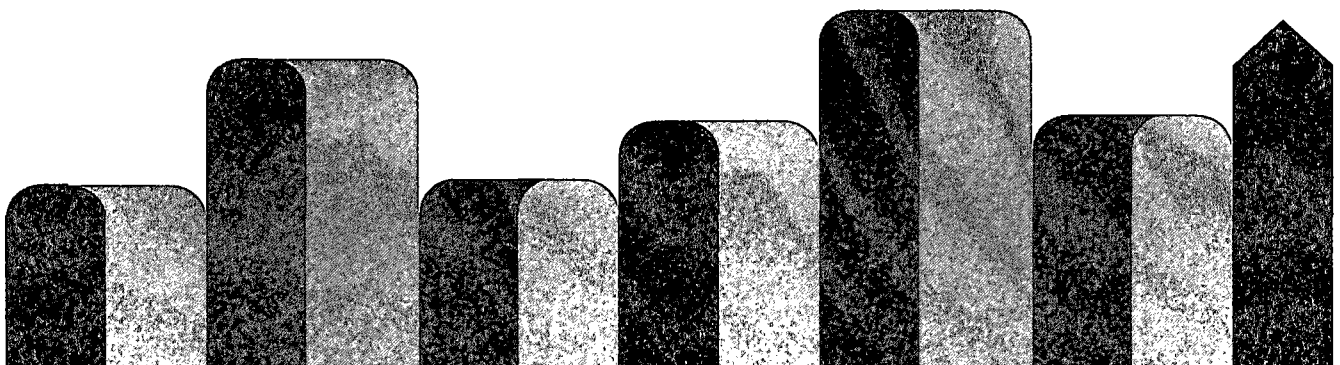
De doorontwikkeling van de RMC-functie staat niet op zich. De decentralisatie van de jeugdzorg heeft ertoe geleid dat de sociale teams in de regiogemeenten belangrijke partners zijn geworden als het gaat om het inschakelen van zorg en ondersteuning. Dat heeft er toe geleid dat de RMC-trajectbegeleiders te maken hebben gehad met verschillende nieuwe lokale zorgstructuren. Elke gemeente organiseert de zorg rondom jeugd op de eigen manier, met lokale organisaties, eigen termen en doelgroepen. Het kost tijd en energie om de nieuwe sociale kaart eigen te maken, maar door fysiek aanwezig te zijn in de gemeenten is de lokale ondersteuningsstructuur steeds bekender bij de trajectbegeleiders.

Kortom, achter RMC gaat een hele wereld schuil; voortijdig schoolverlaten, samenwerking met leerplicht, Jongerenloket, zorg, etc. In dit jaarverslag over 2016/2017 hopen wij meer inzicht te geven in deze complexe wereld. In dit jaarverslag vindt u ook cijfers over de aanpak om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en de resultaten van het eerste jaar RMC *nieuwe stijl*.

Bertien Houwing, wethouder gemeente Amersfoort
Voorzitter bestuur RMC Eem

1.	Convenant Voortijdig schoolverlaten	3
1.1	Landelijk	3
1.2	Regionale samenwerking	3
2.	Kerntaken RMC	4
2.1	Formatie, organisatie RMC	4
2.2	RMC binnen de afdeling Werk, Inkomen en Zorg	5
3	Financiële en inhoudelijke verantwoording	6
3.1	RMC begroting	6
3.2	Verzuim 18+	6
3.3	RMC Trajectbegeleiding	6
3.4	Aantal voortijdig schoolverlaters 2015/2016	7
4.	Vooruitblik naar 2018 en verder	9
4.1	Verbinding Jongerenloket en RMC	9
4.2	Datagestuurde aanpak	9
4.3	Eén digitale ingang voor RMC en Jongerenloket vanaf eind 2017	10
	Bijlage 1	11

1.1 Landelijk

Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger. In Nederland zetten RMC-regio's, vo-scholen en mbo-instellingen zich, in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) samen in om voortijdig schoolverlaten terug te dringen.

In februari 2016 heeft het ministerie van OCW bekend gemaakt dat de doelstelling om landelijk het aantal vsv-ers tot maximaal 25.000 terug te dringen, is behaald. In totaal staat de teller op 24.451 vsv-ers. Voor de komende jaren heeft het ministerie de doelstelling bijgesteld naar maximaal 20.000 vsv-ers in 2020. Ook is de doelgroep uitgebreid. Vanaf 1 oktober 2016 moet ook worden ingezet op de monitoring en ondersteuning van zogenaamde 'jongeren in kwetsbare positie' (jongeren afkomstig uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs). Dat zijn jongeren die geen startkwalificatie kunnen halen, maar wel extra ondersteuning nodig hebben om een plek op de arbeidsmarkt te vinden en te houden. Naast deze groep kwetsbare jongeren vraagt het ministerie van OCW aan de regio's om zich meer in te zetten op het terugleiden van oude voortijdig schoolverlaters naar school, of werk. De uitvoering en coördinatie van deze nieuwe taken ligt steeds meer bij het RMC.

1.2 Regionale samenwerking

Gezamenlijk met de scholen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs geeft RMC uitvoering aan de aanpak van voortijdig schoolverlaten. RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Er zijn in Nederland 39 RMC's. Onze RMC regio bestaat uit twee subregio's (Eem en Vallei). De RMC subregio Eem bestaat uit de gemeenten Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Leusden, Soest, Nijkerk en Woudenberg.

De samenwerking is beschreven in een regionale vsv-programma. In dat programma ligt de nadruk op het voorkomen van nieuwe vsv-ers. De kernpunten van de OCW-aanpak zijn: intensieve samenwerking tussen scholen en gemeenten op basis van een gezamenlijk programma met regionale maatregelen, bestuurlijke betrokkenheid, een duidelijke doelstelling, extra beloning voor scholen die uitval terugdringen, transparante uitvalcijfers per instelling en per regio, en actieve ondersteuning vanuit OCW met financiële middelen en accountmanagers; en vanuit de Inspectie van het onderwijs toezicht op het verzuimbeleid.

Inhoudelijk lag in onze regio de focus van de afgelopen jaren op een goede overstap vo-mbo, Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) in het vo en mbo, aanpak verzuim, de Plusvoorziening voor jongeren met multiproblematiek en zorg in/om de school. Daarbij is veel aandacht besteed aan het delen van kennis, leren in netwerken en het borgen van initiatieven in de organisaties. Ook is veel aandacht besteed aan het versterken van management en interne organisatie van scholen en RMC t.a.v. het voorkomen van vsv. Binnen het mbo sloot deze aanpak goed aan bij de ontwikkeling (sinds 2013) van de mbo kwaliteitsplannen, waarin de aanpak van vsv een belangrijk onderdeel is.

Met betrekking tot de samenwerking rondom het voorkomen en terugdringen van verzuim en vsv zijn de leerplichtambtenaren en RMC Trajectbegeleiders steeds meer in de school aanwezig en werken preventief. Binnen het voortgezet onderwijs is LOB steeds meer verankerd in het reguliere onderwijsprogramma.

Gemeenten zijn op basis van de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie verplicht om inspanningen te verrichten om het aantal voortijdige schoolverlaters (vsv-ers) te verminderen.

Bij RMC worden deze vsv-ers vervolgens geregistreerd. De trajectbegeleider RMC neemt contact op met de jongere om deze te bemiddelen naar onderwijs en/of werk. RMC heeft ook een preventieve taak waar het gaat om het tegengaan van schoolverzuim. In eerste instantie is school verantwoordelijk voor de aanpak van het verzuim. Er wordt in overleg bepaald of er actie van RMC nodig is.

De kerntaken van RMC zijn:

- een sluitende melding en registratie, doorverwijzing en herplaatsing van voortijdig schoolverlaters
- het bevorderen van een goede samenwerking tussen alle partijen in de regio die te maken hebben met jongeren tot 23 jaar
- het realiseren van een sluitende aanpak met een zo goed mogelijk traject op maat voor de jongere die extra zorg nodig heeft.

2.1 Formatie, organisatie RMC

RMC regiobestuur

Het RMC bestuur in de regio Eem bestaat uit de portefeuillehouders van de acht regiegemeenten. Het bestuur komt sinds 2016 tweemaal per jaar bijeen.

Beleidsregisseur RMC

De beleidsadviseur van de gemeente Amersfoort werkt samen met de RMC coördinator aan beleidsontwikkeling en voorbereiding van de bestuurlijke overleggen. Daarnaast vertalen zij gezamenlijk landelijke ontwikkelingen in regionaal beleid. Hiertoe stemmen zij af met de regionale beleidsadviseurs onderwijs, die elkaar maximaal zes keer per jaar treffen in het regionaal beleidsoverleg (ROBOE). De beleidsregisseur van de gemeente Amersfoort is sinds eind 2016 tevens programmaregisseur voortijdig schoolverlaten namens de contactgemeente.

RMC regiocoördinator

De RMC regiocoördinator (0,78 fte) houdt zich naast de beleidsvoorbereiding en voorbereiding van de bestuurlijke overleggen vooral bezig met de voortgang van het ingezette beleid, contacten met de regiegemeenten, aansturing van trajectbegeleiders RMC, heeft de aantallen voortijdig schoolverlaters van de regio in beeld, zorgt voor financiële verantwoording van de uitgaven en is aanspreekpunt voor derden. De RMC Coördinator is ook teamcoördinator Jongerenloket & afdeling leerplicht Amersfoort.

RMC-trajectbegeleiders

De RMC-trajectbegeleiders hebben de taak om verzuim en vsv-meldingen op te pakken en de contacten met scholen, gemeenten, sociale teams en andere relevante partijen te onderhouden. De RMC-trajectbegeleiders begeleiden jongeren naar een opleiding of een werkend leren traject. Het gaat om jongeren die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen. Als onderwijs niet haalbaar is, dan is het belangrijk om jongeren te begeleiden naar een werkplek op de arbeidsmarkt.

Voor de regio werken vier RMC-trajectbegeleiders (3,2 fte). Zij benaderen de voortijdig schoolverlaters tussen de 18 en 23 jaar die bij het RMC gemeld worden en informeren, adviseren en begeleiden hen naar een opleiding, werk (in combinatie met een opleiding) of verwijzen naar een ander traject. Dat kan bijvoorbeeld hulpverlening zijn via een (sociaal) wijkteam of

woongemeente. Tevens maken zij deel uit van diverse overlegvormen in de regio waarin jongeren worden besproken, om zo vroegtijdig in te kunnen spelen op de situatie van de jongeren. Eerste doel bij de begeleiding van RMC is het behalen van een startkwalificatie.

In 2017 is er gestart met het benaderen van 'oud vsv-ers'. Hieronder verstaan wij jongeren die zijn uitgevallen voor 1 oktober van het voorgaande jaar. De woongemeente van de jongeren is primair verantwoordelijk voor het benaderen van de oud vsv-er, maar door 1 fte extra formatie bekostigd vanuit het regionale VSV programma is het mogelijk om extra ondersteuning en bemiddeling te bieden.

Administratieve ondersteuning

Voor de verwerking van de meldingen en het aanschrijven van jongeren worden de RMC-trajectbegeleiders ondersteund door een administratief medewerker (0.9 fte).

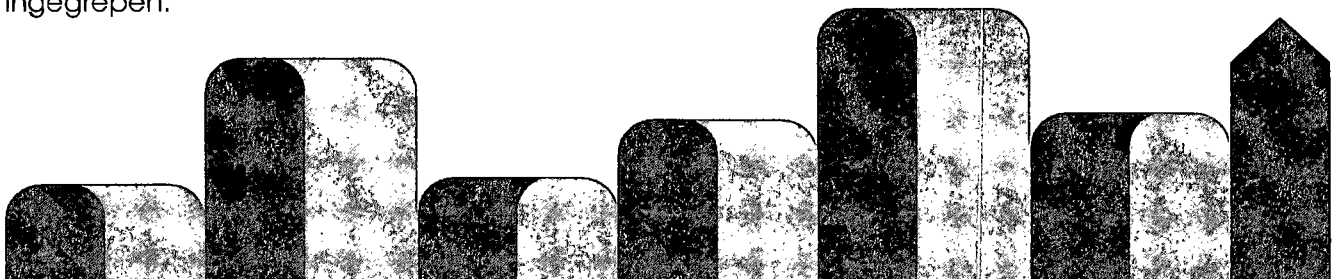
2.2 RMC binnen de afdeling Werk, Inkomen en Zorg

In 2016 is team Jong geformeerd. Hierin werken leerplicht Amersfoort, RMC en het Jongerenloket samen. Team Jong valt onder de afdeling Werk, Inkomen en Zorg. Met het team Jong creëren we één gemeentelijk team voor jongeren in Amersfoort. Lokaal komen alle jongeren van 5 t/m 27 die een hobbel ervaren in hun school- en werkloopbaan bij dit loket in beeld. Regionaal geldt dit alleen voor de jongeren van 18-27. Er zijn korte lijnen naar de wijkteams, scholen, werkgeversservicepunt, leerwerkloket, arbeidsintegratie en regiogemeenten. Het formeren van één team levert een grote bijdrage aan de integrale aanpak voor de kwetsbare jongeren.

Team Jong biedt veel kansen in vergelijking met het gescheiden organiseren van de drie taken leerplicht, RMC en het Jongerenloket. Drie "takken van sport" worden samengebracht in een team met één overall doelstelling, namelijk het begeleiden van jongeren naar een opleiding en/of de arbeidsmarkt en als dat (nog) niet mogelijk is, naar participatie in de samenleving. Hierbij dragen zij zoveel mogelijk zorg voor gekwalificeerde jongeren. Regionaal gezien wordt door de deelname van leerplicht Amersfoort aan het team de samenwerking en aansluiting met leerplicht bij de regiogemeenten ook bevordert. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de link via het regionaal leerplichtoverleg.

Door de koppeling van RMC met het Jongerenloket kunnen jongeren voor wie school toch niet de goede plek is, worden toegeleid naar de arbeidsmarkt. De koppeling van het Jongerenloket met arbeidsintegratie (Amersfoort & Leusden), het Werkgeversservicepunt en het Leerwerkloket is essentieel voor de directe uitwisseling van jongeren richting een re-integratietraject, werk en leerwerkplekken.

Verder is de directe relatie tussen RMC en leerplichtambtenaren van belang, omdat een leerplichtambtenaar jongeren kent die mogelijk voortijdig de school dreigen te verlaten en onder de aandacht van het RMC dienen te worden gebracht, zodat preventief kan worden ingegrepen.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op zowel de financiële als de inhoudelijke kant van RMC. Wat betreft de vsv-cijfers geldt dat deze gaan over schooljaar 2015-2016 (betreft voorlopige cijfers). De cijfers over de inzet van RMC betreffen schooljaar 2016-2017.

3.1 RMC begroting

De uitvoering van de RMC wordt met de jaarlijks te ontvangen RMC rijksbijdrage gefinancierd. De RMC begroting zoals die is opgesteld voor de start van de nieuwe RMC onder de vlag van de gemeente treft u in de bijlage. Alle taken van RMC zijn in 2016/2017 binnen de begroting uitgevoerd.

3.2 Verzuim 18+

De mbo's in onze regio hebben afgesproken dat het verzuim van jongeren zonder startkwalificatie van onder én boven de 18 jaar volgens dezelfde termijnen moeten worden gemeld. Dit betekent dat mbo-studenten vanaf 16 uur afwezigheid in een periode van vier aaneengesloten weken gemeld worden bij DUO, ongeacht hun leeftijd. Ook langdurig of zorgwekkend ziekteverzuim wordt gemeld. De scholen zijn in eerste instantie zelf aan zet om het verzuim terug te dringen. Pas bij een tweede melding wordt er, tenzij de school nog met de leerling bezig is, actie van RMC gevraagd.

RMC Eem heeft in 2016-2017 **882** verzuimmeldingen afgehandeld. De onderstaande tabel laat zien hoeveel meldingen van relatief verzuim door RMC zijn afgehandeld. De categorieën verwijzen naar de afhandelcodes in het registratiesysteem. Het betreffen individuele jongeren, die soms meerdere gesprekken hebben gehad.

	Afhandeling relatief verzuim	Aantal
1	Adviesgesprek met jongere	150
2	Jongere is of gaat over naar een andere opleiding jongere heeft een nieuwe inschrijving (andere opleiding of andere school)	34
3	Jongere of belanghebbende heeft via mail informatie ontvangen over de mogelijkheden	103
4	Casus wordt alsnog eerst intern door een school opgepakt	303
5	Casus overgedragen aan Jongerenloket	3
6	Casus is overgedragen aan leerplicht (jongere is 18-)	2
7	Casus is administratief afgehandeld (leerlingenadministratie)	114
8	Bemiddeling is niet succesvol of verzuim is niet gestopt, maar casus wordt afgedaan (jongere werkt niet mee, is niet gemotiveerd)	29
9	Jongere heeft een waarschuwingsbrief ontvangen vanwege ongeoorloofd verzuim	121
10	Jongere is gaan werken	9
11	Casus overgedragen aan wijkteam/lokaal team	14
	Eindtotaal	882

3.3 RMC Trajectbegeleiding

De RMC-trajectbegeleiders begeleiden jongeren naar een opleiding of, als dat niet haalbaar is, naar werk. Het gaat om jongeren die zijn uitgevallen of die dreigen uit te vallen. In 2016-2017 zijn er **854** trajecten gestart met nieuwe vsv-ers. Dat zijn jongeren die in het lopende schooljaar zijn uitgeschreven. Niet al deze jongeren worden uiteindelijk voortijdig schoolverlater.

	Trajecten met nieuwe vsv-ers	Aantal
1	Adviesgesprek met jongere	55
2	Jongere is of gaat over naar een andere opleiding jongere heeft een nieuwe inschrijving (andere opleiding of andere school)	255
3	Jongere of belanghebbende heeft via mail informatie ontvangen over de mogelijkheden	55
4	Casus overgedragen aan Jongerenloket	35
5	Casus is overgedragen aan Leerplicht (jongere is 18-)	4
6	Casus is administratief afgehandeld (leerlingenadministratie) omdat begeleiding op dat moment niet nodig was	183
7	Bemiddeling is niet succesvol of verzuim is niet gestopt, maar casus wordt afgedaan jongere werkt niet mee, is niet gemotiveerd	38
8	Jongere is gaan werken	193
9	Casus overgedragen aan wijkteam/lokaal team	36
	Eindtotaal	854

3.4 Aantal voortijdig schoolverlaters 2015/2016

Vanuit het ministerie van OCW komt periodiek gedetailleerde informatie over het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie van school is gegaan, in de leeftijd van 12 tot 23. De vsv-cijfers die door OCW worden gepubliceerd betreffen altijd de totale RMC regio Eem & Vallei. Van de VO en MBO leerlingen die in de regio Eem & Vallei wonen, woont 61,5% in de subregio Eem en 38,5% in de subregio Vallei.

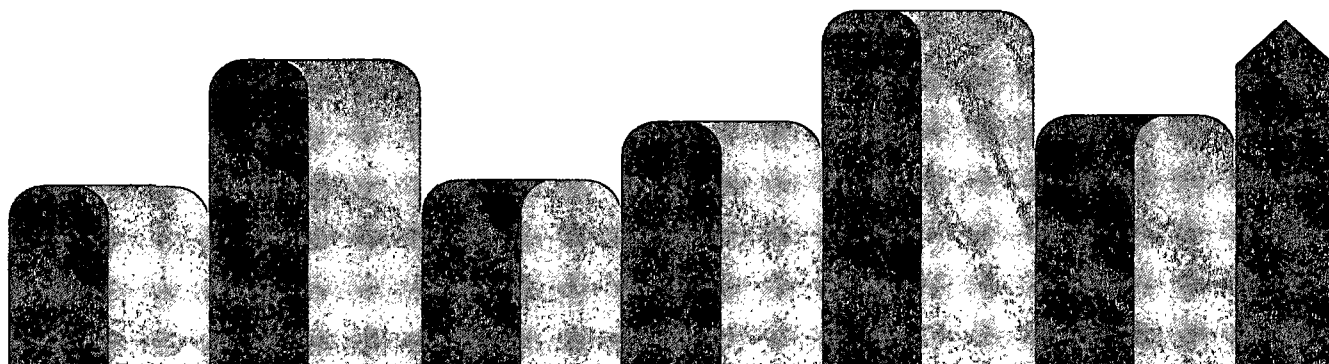
Van het totaal aantal vsv-ers in Eem & Vallei (810), zijn er 113 onder de 18 (14%) en 697 zijn er 18 jaar of ouder (86%). Landelijk is het ook zo dat de meeste vsv-ers ouder zijn dan 18. Dat heeft onder andere te maken met de leer- en kwalificatieplicht tot 18 jaar.

Van de 810 vsv-ers in Eem & Vallei zijn er 540 man, dat is 67%. Dit percentage stijgt ten opzichte van schooljaar 2013/2014 en schooljaar 2014/2015, van de 810 vsv-ers zijn er 270 vrouw, dat is 33%. Dit percentage daalt dus. Deze ontwikkeling is gelijk aan landelijk trends.

In de onderstaande tabel wordt voor subregio Eem aangegeven hoeveel jongeren er per gemeente voortijdig schoolverlater waren in schooljaar 2015-2016. Daarbij wordt aangegeven hoe zich dat percentage verhoudt ten opzichte van landelijk. Onze regio doet het goed wat betreft reductie van schoolverlaten, het gemiddelde percentage vsv in de totale regio is 1,48% en daarmee een stuk lager dan landelijk.

Gemeente	Deelnemers	vsv-ers	vsv%	Landelijk vsv%
Amersfoort	13.072	250	1,91%	1,70%
Baarn	1.827	31	1,70%	1,70%
Barneveld	5.522	81	1,47%	1,70%
Bunschoten	1.933	31	1,60%	1,70%
Leusden	2.541	28	1,10%	1,70%
Nijkerk	3.674	53	1,44%	1,70%
Soest	3.903	51	1,31%	1,70%
Woudenberg	1.197	5	0,42%	1,70%
Totaal	33.669	530	1,48%	

Tabel: nieuwe vsv-ers (12-23) RMC naar gemeente 2015-2016 (bron: DUO)

RMC nieuwe stijl is pas net gestart. Nu al zien we de positieve effecten van de lokale aanwezigheid van de RMC Trajectbegeleiders, de kortere lijnen met het Jongerenloket en leerplicht. Dat blijkt ook uit de tussentijdse evaluatie die in de zomer van 2017 is afgerond. Daarin stond de vraag centraal in hoeverre de ambities uit de business case, die ten behoeve van de RMC herijking is opgesteld, zijn gerealiseerd en waar de aandachtpunten liggen. De uitkomsten van de tussentijdse evaluatie geven sturing aan de RMC taakuitvoering en de bestuurlijke en beleidsmatige insteek. Zo gaan wij bijvoorbeeld in 2017-2018 meer inzetten op het verbinden van RMC trajectbegeleiders met Jongerenloket, lokale leerplichtafdelingen, de basis infrastructuur en sociale (wijk) teams.

Doordat de programmaregie vsv sinds 2017 deels bij de gemeente Amersfoort ligt, is de verbinding tussen de aanpak vsv en de taakuitvoering van RMC steeds meer vervlochten. In 2018 zal dit nog nadrukkelijk zichtbaar worden, doordat initiatieven als de aanpak van oud vsv en de aanpak van jongeren in kwetsbare positie concreet vorm krijgen. In het kort betekent dit dat:

RMC meer aandacht geeft aan het voorkomen van vsv onder jongeren in kwetsbare positie (JIKP). Het behalen van een mbo diploma op niveau 1 leidt regelmatig niet tot een succesvolle start op de arbeidsmarkt. Het behalen van een mbo 2 diploma is voor veel jongeren in kwetsbare positie (o.a. afkomstig uit Praktijk Onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) moeilijk. Bij de doelgroep JIKP gaan we ons extra richten op de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt. Aan RMC is in 2017 een projectmedewerker gekoppeld die invulling gaat geven aan het monitoren van deze doelgroep. Deze inzet wordt bekostigd vanuit het regionale vsv programma.

Met de inzet van 1 fte RMC Trajectbegeleiding vanuit het vsv programma wordt ook in 2018 ingezet op de doelgroep oud vsv. Deze inzet wordt net als de reguliere RMC taken lokaal uitgevoerd. In 2018 gaan alle regiogemeenten meewerken aan het benaderen van oud vsv.

4.1 Verbinding Jongerenloket en RMC

Door de samenvoeging van RMC en Jongerenloket is de kans ontstaan om nauwere samenwerking te realiseren met de scholen als het gaat om uitstroom van met name gediplomeerde jongeren in kwetsbare positie. Zo wordt het mogelijk om schoolgaande jongeren op het mbo actief te benaderen vanuit het Jongerenloket, om zo vorm te geven aan een warme overdracht. Het doel is een sluitende aanpak, zodat geen jongere buiten boord valt.

4.2 Datagestuurde aanpak

Het aantal DUO verzuimmeldingen is de afgelopen jaren flink gestegen. De stijging heeft te maken met de sinds een aantal jaren geldende wettelijke verplichting om verzuim 18+ te melden. Ook speelt mee dat verzuim 18- en 18+ volgens dezelfde termijnen moet worden gemeld. Daarnaast stimuleren wij scholen om verzuim tijdig te melden. We zijn ervan overtuigd dat investeren in de aanpak van verzuim loont: het aantal voortijdig schoolverlaters daalt de afgelopen jaren.

Op basis van landelijk onderzoek en ervaring blijkt dat niet alle verzuimmeldingen op dezelfde manier opgepakt hoeven te worden. Bij sommige meldingen volstaat een waarschuwingsbrief, andere jongeren hebben behoefte aan andere of intensievere begeleiding dan de RMC-trajectbegeleider kan bieden. Op basis van datagestuurd werken wil RMC in 2018 slimmer omgaan met meldingen en zo de kwaliteit van de dienstverlening verhogen.

4.3 Eén digitale ingang voor RMC en Jongerenloket vanaf eind 2017

Voor jongeren die vragen hebben op gebied van werk, inkomen en school is in 2017 een website vanuit het Jongerenloket en RMC gemaakt. Het doel is dat jongeren hier alle informatie vinden die zij nodig hebben. Willen zij iemand spreken dan kunnen ze snel contact opnemen met het Jongerenloket. Het Jongerenloket filtert uit de aanmeldingen wie rechtstreeks naar de RMC-trajectbegeleider gaat en wie een gesprek krijgt met de jongerenconsulent.

